

16 Temmuz
2024

HAFTALIK GÜNDEM

YOKSULLUKTA EŞİTLİYORLAR

İstibdat yönetimi en düşük emekli maaşının 12 bin 500 liraya tamamlanmasını kararlaştırdı. Maaş artışı kök maaşa yapılmıyor. Geçen yıllarda olduğu gibi aylığı 12 bin 500 liranın altında olan emeklilerin maaşı hazineден tamamlanacak. Yani artışlar gelecek yıla devreden bir hak değil; iktidarın inisiyatifine bağlı kalacak.

12 bin 500 liralık en düşük emekli aylığı 3 milyon 788 bin emekliyi kapsıyor. Buna dul ve yetim maaşları dahil değil. Dul ve yetim aylığından yaklaşık 3 buçuk milyon kişi yararlanıyor. Bu kişiler paylarına göre 3 bin, 6 bin 500 ve 9 bin 800 lira aylık alabiliyor. Bu verilere göre yaklaşık 7 milyon 100 bin kişi 12 bin 500 lira ve altında bir maaşla geçinme mücadelesi veriyor.

Sayı tam açıklanmasa da hâlâ kök aylığı 6 bin 500 lira olan çok sayıda emekli ile, hazine desteği olmadan, maaşları 12 bin 500 lira olan emekliler arasında çalışma yılı, emeklilik prim gün sayısı ve prim düzeyleri arasında çok büyük farklar var. Burada da büyük bir adaletsizlik yaratılarak sistem tamamen bozulmuş oluyor.

Milletvekili ve müsteşar gibi en üst düzeyden emekli maaşı alanlar dahil bütün emeklilerin ortalama maaşı ise ancak 16 bin lirayı buluyor. İstibdat yönetimi 16 milyon emekliye kişi başına 16 bin lirayı reva görüyor. Emeklilerin yüzde 70'inin asgari ücretin altında maaş aldığı düşünülürse en iyimser tahminle 11 milyon 200 bin emekli asgari ücretin altında maaş alıyor.

Halkı yoksulluğa iten, emekçilerin ulusal gelirden çok az pay alabildiğini gösteren gerçeklerden biri de asgari ücret. Temmuz ayında ara zam yapılmayan asgari ücret 17 bin 2 lira olarak kaldı. Artık genel ücrete dönüştürülen asgari ücretin çalışanların yüzde 60'ını kapsadığı tahmin ediliyor. Yani Türkiye'de çalışan her 10 kişiden altısı, yani 9 milyon emekçi 17 bin 2 lira ile geçinme mücadelesi veriyor. Emekliler ile birlikte ele alındığında asgari ücret ve altında aylık alanların sayısı 20 milyonu aşıyor. Yani istibdat yönetimi çalışanların ve emeklilerin maaşlarını aşağıya doğru bastırıyor, en düşük geliri genel ücret hâline dönüştürüyor.

Bütün bunlara afet boyutunda artan işsizliği de eklediğimizde tablo daha da ağırlaşıyor.

İstibdatın temel partisi Adalet ve Kalkınma Partisinin adaleti halkı yoksullukta eşitlemek, kalkınması ise dolar milyarder ve milyonerlerini kalkındırmaktan öteye geçmiyor. Bankalar, holdingler, inşaat firmaları, perakende devleri kârlarına kâr katarken halk işsizlik, pahalılık ve yoksullukla mücadele ediyor.

Az kazananın çok vergi

Yeni vergi tasarısı meclise sunulurken ekonomi yönetimi ve AKP temsilcileri açıklamalar yaptılar. Yurt dışı çıkış harçlarının konuşulduğu gibi astronomik oranlarda arttırılmayacağını, 500 liraya yükseltileceğini söylediler. Bundan sonra da enflasyon oranında artacağını belirttiler. Hazine ve Maliye Bakanı Şimşek "Biz aylık harcamaları 5 milyon lira olan ama vergi mükellefi bile olmayan 800

kişi tespit ettik, bunları takip edebilecek bir düzenleme yapıyoruz" dedi. Yapılan düzenlemeyle özel muayenehanesi olan doktorlar, diş doktorları, mühendisler, kuyumcular gibi serbest meslek sahiplerine hasılat yoklaması yapabileceklerini, harcamaları ve vergi beyanları arasında yüzde 20 ve fazla fark olanlara bu gelirin nereden geldiğinin sorulacağını söyledi.

AKP'nin vergi tasarısında esnafa, küçük ve orta ölçekli işletme sahiplerine, serbest meslek sahiplerine ağır bir kuşatma var. Ama bankalara, holdinglere, büyük inşaat firmalarına, perakende devlerine ve bunların sahipleri dolar milyarder ve milyonerlerine dokunacak hiçbir şey yok. Hele servet vergisinin esamesi bile okunmuyor.

Ücretli çalışanlar ise, gelir vergisi doğrudan maaşlarından kesildiği için her zaman ağır vergi yükü altındalar. Vergi paketinde çalışanları rahatlatacak bir düzenleme yok.

Halkın sırtına gelir vergileri dışında dolaylı vergiler de biniyor.

Kitlesel mücadele

İstibdat yönetimi, bir yandan ücretlileri yoksullukta eşitliyor diğer yandan az kazananın çok; çok kazananın az vergi alınan adaletsiz vergi sistemini daha da adaletsiz yaparak krizin tüm yükünü halka yıkmaya çalışıyor. Bu kadar yoksullaşma, bu kadar adaletsizlik, bu ağır sömürü ancak kitle hareketiyle, kitlesel mücadeleyle aşılabılır. Halkın kendi kaderini eline almasıyla, toplumcu bir ekonomi kurmasıyla aşılabılır.

KÖLE Mİ, İŞÇİ Mİ?

İşletme hakkının devredilmesi yoluyla özelleştirilen Elazığ Eti Krom işçileri maaşlarının artırılması ve ikramiye verilmesi talebiyle bir süredir eylemdeydi. Patronlardan Ali Rıza Yıldırım doğrudan müdahale ederek işi yavaşlatan işçilere konuşma yaptı. İşçilere köle muamelesi yaparak hakaretler ettiği konuşmada "Sizi atarım, ekmezsiz kalırsınız, burası batıyordu ben aldım, ben olmasam hepiniz açtınız, örgütlenme istemiyorum, benim şartlarımla çalışacaksınız..." lafları havada uçuşturdu. Yıldırım, cumhurbaşkanına yakınlığını da anımsattı. Eylem nedeniyle Sadet Partisinden Alemdağ Belediye Başkanı seçilen Zafer Altınışık'ı suçladı. Altınışık, işçilerin eylem kararından sonra arabuluculuk yapmış, idare geri adım atmayınca da işçilere destek açıklaması yapmıştı.

Yıldırım Group, Eti Kromun özelleştirilmesi ile devletten büyük bir sermaye transferi yapmış; kömür toptancılığından bir anda dünya çapında iş yapan bir holdinge dönüşmüştü.

Özgür Özel, grup konuşmasında madende yaşananları ele aldı. Yıldırım ailesinin 60 dolara mal ettiği ürünü 1.000 dolara satarak büyük kârlar sağladığını, dünya çapında şirketleri olduğunu söyledi. Buna rağmen işçilerinin haklarını vermediğini vurgulayan Özel "Ayağını denk al. Karşında bizi bulursun. Bizi işçiler çağırdı, Elazığlı işçiler. Yetiş CHP dediler. Biz de Elazığ'a gidiyoruz. İşçinin hakkını vermezsen alnını karışlarız" dedi. CHP yönetiminin direnişçi işçilere sahip çıkan olumlu tutumunu, en büyükler dahil tüm büyük sermaye işçileri için de görmek halkın beklentisidir.

İşçilerin direnişine destek artınca ve konu ulusal düzeyde gündeme gelince şirket geri adım attı. Maaşlara yüzde 15 zam yaparak yılda üç ikramiye vermeyi kabul etti. Maden tekrar çalışmaya başladı.

Eti Krom direnişi işçilerin dayanışmasının, toplumsal dayanışma ile birleşince nasıl bir güç oluşturduğunu göstermesi bakımından umut verici oldu.

15 TEMMUZ

15 Temmuz bu yıl epey tantanalı kutlandı. Geçen yıl unutulmuş gibiydi. Bütün medyaya talimat verilmiş olmalı ki istisnasız bütün televizyon kanalları 15 Temmuz kutlamalarını canlı yayınladı, 15 Temmuz ile ilgili programlar yaptı.

Erdoğan, seçim yenilgisinden sonra kendisine karşı harekete geçmeyen muhalefetin yarattığı boşluğu kullanmaya devam ediyor. İtibarını yükseltmeye, kendini "ulusu kurtaran lider" gibi göstererek meşruiyet sağlamaya çalışıyor. 15 Temmuz kutlamalarını da bu amaçla kullanıyor. Kendini "ulusal lider", "Batıya karşı mücadele eden lider", "teröre karşı mücadele eden lider", bir de "dinbazlara karşı mücadele eden lider" olarak pazarlamaya çalışıyor. Çünkü bu kadar ağır bir ekonomik tabloda halka verebileceği başka bir şey yok.

Özel de 15 Temmuz'a sahip çıkan konuşmalar yaptı. "Kontrollü darbe, bir kenarda koltuğunda oturanların tezidir. Biz mecliste ölüm korkusu yaşadık" dedi. "Ben her beş dakikada bir Sayın Kılıçdaroğlu'nu aradım. Cevap veremedi. Çünkü uçaktaydı" dedi. Hâlbuki o tarihlerde Meclise, Genel Başkan Kılıçdaroğlu'nun yönlendirmesi ile geldiklerini açıklamıştı. 15 Temmuz'a sahip çıkan Özel, aynı zamanda 15 Temmuz'u parti içi mücadelede kullanmaya çalışıyor.

15 Temmuz ile ilgili olarak Hulusi Akar, Haber Türk'te katıldığı programda konuştu. "Çok üzülüyorum, kutlamalar zayıf kaldı. AKP ve MHP'nin olmadığı yerde kutlamalar yapılmıyor" dedi. Akar, 15 Temmuz'dan sonra yapılan bütün kötü işlerin kutlamalara ilginin azalmasına yol açtığını gözden geçiriyor.

15 Temmuz Amerikancı-Fethullahçı darbe girişimi, NATO tarafından tezgâhlanmış; ordu ve emniyetin içindeki yurtseverlerin ve halkın direnişi ile bastırılmıştı. Fakat sonrasında AKP ve MHP, darbenin bastırılmasını, ulusal birlik havasını dinamitleyecek şekilde kendi uğursuz planları için kullandılar. Başkanlık sistemi getirdiler. Halkı baskıladılar. Kahraman dedikleri halkı şu anda yoksulluktan kırıyorlar. Yani 15 Temmuz çok kısa bir sürede istibdadın koltuk hesapları için içi boşalmış bürokratik bir kabuğa dönüştü. Akar bütün bunlar yokmuş gibi bir de "katılım zayıf" diye hayıflanıyor.

SURİYE İLE GÖRÜŞME HAZIRLIKLARI

Erdoğan Suriye ile barışma üzerine yine olumlu demeçler verdi. “Ben Esad ile görüşmeye hazırım. Tekrar eskisi gibi olabiliriz. Ben bu görevi Dışişleri Bakanına, Hakan Fidan’a verdim” dedi.

İstibdat yönetimi, Suriye ile barışmaya medyada hâlâ destek sağlayamadı. Kendi yandaşları dahil sözüm ona uzman ve yorumcular Esad ile görüşme hazırlıklarına ateş püskürüyor. Amerikancıların dört bir yanı tuttuğu medyada bu hafta dikkatleri devletin resmî kurumu Anadolu Ajansı Dış Politika Analisti Özcan Tikit çekti. Tikit katıldığı bir programda cumhurbaşkanı ve dışişleri bakanının Suriye açılımını destekleyen bir profesörü ağır biçimde eleştirdi. Haftalardır aynı kaynaktan çıktığı belli olan benzer propaganda cümlelerini kurdu. Esad için katil, diktatör, halkına varil bombalarıyla saldıran diktatör, kukla... dedi.

Medya bu fikirleri pompalarken Erdoğan “Ailece görüşürdük, yine görüşürüz, bunun önünde hiçbir engel yok” tarzı açıklamalarını sürdürüyor. AKP yönetimi kendi yandaşlarına Suriye ile görüşme çizgisini benimsetemeyince parti tabanı da provokasyona açık duruma geliyor. AKP’nin kendine bağlı olarak düşünüp ekranlara çıkardığı kişiler Amerika’ya bağlı. En ılımlısı Müslüman Kardeşlerle, diğerleri doğrudan El Kaide’yle ilişkili. Halep’in kurtarılması sürecinde de benzer bir durum olmuş, kontrolden çıkan tepkilerin ardından Rusya Büyükelçisi Karlov öldürülmüştü. Ardından AKP yönetiminin müdahalesi ile gerici dinci eylemler bıçak gibi kesilmişti. Benzer bir provokasyon zemini oluşmaya başlıyor.

Esad da Türkiye ile görüşme hazırlıklarıyla ilgili konuştu. Suriye Halk Meclisi seçimlerini değerlendirdiği 15 Temmuz tarihli konuşması sırasında, Türkiye ile ilgili beş soruya ayrıntılı yanıt verdi. “Biz her türlü diyaloga hazırız. Yeter ki Suriye’nin ve Türkiye’nin çıkarına olsun” dedi. Görüşmenin gerçekleşmesinin içeriğe bağlı olacağını belirterek “Toprak bütünlüğüne saygı olmalı, teröre karşı mücadele anlayışı olmalı, artık teröre destek olunmayacağını bilmemiz gerekli, uluslararası hukuka uyulmalı, geçmişte uyulmadıysa özeleştirilme olmalı” dedi.

Görüşme hazırlıklarını yürüten Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı ziyareti sonrasında yaptığı açıklamada “Bu süreci tahmin edildiği gibi Rusya ve İran destekliyor. Suudi Arabistanlı mevkidaşıyla konuştuk. O da destekliyor. Kimseyi terk etmiyoruz, yarı yolda da bırakmıyoruz. Ama bizim teklifimizin de karşılıksız bırakılmaması lazım. Cumhurbaşkanımızın teklifi bir zayıflık işareti değildir” dedi.

İstibdat yönetimi Suriye ile temel anlaşmazlıkları bir anda çözebilecek bir irade göstermiyor. Suriye yönetimi ise bir adım atılmasını nihai barışa gidilecek yolun başlangıcı olarak yorumlamaya hazır görünüyor. Bu durumda geçen hafta dediğimiz gibi olası geçici anlaşma zemini İdlib’in Suriye kontrolüne girmesi, PYD kantonları sorununun çözülmesi, Türkiye’den toprak bütünlüğüne saygı ve çekilme sözü alarak Türkiye Suriye sınır hattında bir tampon bölgenin Türkiye denetimine bırakılması olabilir.

TEHLİKELİ TAKTİK

Türkiye, Ukrayna'yı NATO üyesi yapabilme yolunu açabilecek olan NATO zirvesi bildirisine imza attı. Görüşmeler sırasında Türkiye ve Balkan ülkeleri; Bulgaristan, Romanya, Arnavutluk, Macaristan ve Karadağ Ukrayna'nın üyeliğine çekince koymuşlar. İtirazları yatıştırmak için Ukrayna üyeliğinin savaş bittikten sonra ve zaten ittifakın kararıyla olabileceği söylenmiş. İtiraz eden ülkeler bu tezlere razı olunca sonuç bildirisinde Ukrayna'nın NATO üyeliğinin geri dönüşsüz bir yola girdiği, zamanı geldiğinde ittifakın kararıyla, gerekli reformları da yaptıktan sonra üye olacaktır, ifadeleri yer almış.

Amerikan kaynaklarına göre görüşmeler sırasında Türkiye ve İspanya Gazze'yi de mutlaka konu etmemiz gerekir, demişler. Türkiye kaynakları bu haberi yazmadı. Ama sonuç bildirisinde Filistin yok. Toplantı sonrası Erdoğan "İsrail ve NATO arasındaki ortaklaşa yapılacak her şeyi veto edeceğiz" dedi. "Bir yandan Rusya'yı ve Çin'i düşman gösteren NATO bildirisini imzalıyorsunuz, diğer yandan ŞİÖ'de diyalog ortağsınız, bu nasıl olur?" diye sorulan soruya yanıt verirken "ŞİÖ ile gözlemci üyelik yetmez. Ben hem Sayın Putin'e hem Sayın Şi'ye ve bütün üyelere tam üyelik istediğimizi söyledim" dedi.

İstibdat yönetimi çok tehlikeli bir sözüm ona denge taktiği izliyor. Hele medyadaki yandaşlarını bile kendi denge çizgisine uygun konuşturamıyorken. Medyada dinci, sağcı, milliyetçi, liberal, solcu, Kemalist görünümlü Amerikancılar bütün su başlarını tutmuşken. Aynı zamanda tarikatçı, dengeci, Erdoğancı görünümlü Amerikancılar devletin ve güvenlik bürokrasisinin etkili konumlarında dururken. NATO bildirisi bu kesimler için Rusya'ya karşı harekete geçmek gerektiği propagandası olarak sunulacak. Osmanlının Birinci Dünya Savaşına girişi de bu çeşit çarpık bir denge siyasetinin uzantısı olarak gerçekleşmişti. Devlet içinde dar bir grup, hükûmetin bile haberi olmadan Rusya kıyılarını bombalatarak Osmanlıyı savaşa sokmuştu.

SOKAK HAYVANLARI TEHLİKEDE

AKP, sokak hayvanlarının topluca öldürülmesine yol açabilecek olan yasa teklifini meclise sundu. Kavramları ters yüz etmeyi seven AKP, ötanazi kavramını kullanıyor. Fizyolojisi bozulan hayvanları, uzuv kaybı gibi sorunları olan hayvanları doğrudan uyutacaklarmış. Öldürmenin adı uyutma oldu. Bununla da yetinmiyorlar, bu durumdaki hayvanlara ötanazi "haklı" getiriliyor, diye açıklıyorlar. Ötanazi tıbben ve insan hakları bakımından bile çok tartışmalı bir kavram. Ancak istisnai sayıdaki ülkelerde, yine istisnai koşullarda uygulanıyor. Ki, bu da ancak hastanın istemesi, başvurması ile yapılabiliyor. Hayvanların isteği, başvurusu olamayacağına göre bu ötanazi değil, katledilme olur ancak.

Tasarıda bütün yük ve sorumluluk yine belediyelere yıkılıyor. Şu an yürürlükte olan yasa da aynı mantıkla çıkarılmıştı. Belediyelere sokak hayvanlarını aşılama, rehabilite etme, kısırlaştırma ve yerine bırakma sorumluluğu verilmiş; fakat ne ödenek ne de personel ayrılmıştı. Bu yüzden sokak hayvanları ile ilgili son derece vicdani ve gerçekçi çözümler sağlayan yasa işletilememiş, özellikle kentlerin dış mahallelerinde ve kırsal bölgelerde insanların yaşamlarını da olumsuz etkileyecek boyutlara varan sorunlar ortaya çıkmaya başlamıştı.

AKP burada siyasi bir kurnazlık da yapıyor. Yıllardır yapmadıklarını artık yerel seçimlerde birçok belediyeyi kazanmış olan CHP'ye yıkıyor. Muhalefetin belediyelerine sorumluluk veriyor. Tabii yine ödenek ve kadro hakkı olmadan. Sokak hayvanlarını toplayıp öldürmeyi yapmayan, ya da yapamayan belediye başkanlarına hapis cezası getiriliyor. Bu şekilde CHP belediyelerini sokak hayvanlarını savunan kesimlerin karşısına çıkarmış oluyor. Sokak hayvanları sorununu çözemeyen de muhalefet olacak. Bu, kurnazlık ve kötülük düşünen bir aklın ürünü. Türkiye bu akılla yönetilmeyi hak etmiyor.

İZMİR'DE BÜYÜK İHMAL

İzmir'de yağan sağanak yağmurda, kentin en işlek bölgelerinden olan Alsancak'ta birçok sokak ve cadde su birikintileriyle doldu taşı. Su altında kalan sokakların birinde karşıdan karşıya geçerken yalıtımı sıyrılmış elektrik kablosundan kaynaklanan akıma kapılan tıp öğrencisi Özge Ceren Deniz ile onu kurtarmaya çalışan İnanç Öktemay öldü. Çevredeki esnaf ve oturanların bildiği, sayısız kez bildirdiği elektrik kaçağı ne belediye ne de Gediz elektrik tarafından düzeltilmemiş. İki kurum da karşılıklı olarak birbirini suçluyor ama bu ağır ihmal iki yurttaşımızın canına mal oldu.

Muhalefet belediyelerini sıkıştırmak için pusuda bekleyen AKP, başka bir kurnazlık yaparak hemen harekete geçti, Adalet Bakanının talimatıyla başlayan soruşturmada belediye ve Gediz elektrikte çalışan 29 kişi gözaltına alındı. İhmal sebepleri olanların yargılanması elbette iyidir ama AKP yalnızca muhalefetin elindeki belediyelerdeki ihmal ve hataların üstüne gidiyor.

MECLİSTEKİ MUHALEFET

Özel, grup konuşmasında "Üç gün ışık eylemi yaptık, tamamladık. Burada bizi eleştirenler oldu, böyle eylem olur mu diye. Siz de katılırsanız daha iyi olurdu" dedi. Birdenbire hiçbir hazırlık yokken yapılan eylem kitlesel bir karşılık bulmadı.

Özel, konuşmasında asgari ücret tartışmalarına da değinerek "Görülüyor ki geçim yok. Geçim yoksa yakında seçim var" diyerek konuşmasını bitirdi. İyi Parti Genel Başkanı Dervişoğlu "Seçim dendiğinde hemen istenir, süre verilmez, manipülasyon yapılıyor" dedi.

Ekol TV'ye çıkan CHP Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın, iki haftadır siyasi magazini meşgul eden "vinner ceket" tartışmalarına değindi. "Kazanan ceket diyorlar ama aslında o kaybedenlerin ceketi. Ben olsam giymezdim" dedi. Günaydın bir kere daha, Özel'e, hem de kamuoyu önünde yükleniyor. Günaydın bu tartışmada İmamoğlu'nu korumaya da çalışıyor. "İmamoğlu da giydi" diye anımsatan gazeteciye "Hayır siz yanlış görüyorsunuz, onun giydiği öyle bir ceket değildi" dedi. Siyasi magazin tartışmaları gibi görünse de bu açıklamalar CHP içinde kılıçların çekilmeye başladığı anlamına geliyor.

SAVAŞ ÇİĞİRTKANI NATO ZİRVESİ

NATO zirvesi sonuç bildirisi yayımlandı. Bildiri insanlık için çok kötü sonuçları olabilecek bir savaş bildirisi. Rusya'yı apaçık şekilde düşman ilan ediyor. Bildiriye göre Rusya, dünya, bölge ülkeleri ve Avrupa ülkeleri için tehdit sayılıyor. Çin ise Rusya'nın saldırganlığına olanak veren belirleyici ülke olarak tanımlanıyor. Çin, politikasını değiştirmesi için uyarılıyor. Kuzey Kore, Belarus ve İran ise Rusya ile işbirlikçilik yapan ülkeler olarak tanımlanıyor.

Bildiride, NATO'nun yalnızca Kuzey Atlantik'te değil dünya genelinde çıkarları olduğunu, etki alanını dünya geneline yayacaklarını açıkça söylüyorlar. Hint Pasifik bölgesinde çıkarları olduğu özel olarak vurgulanıyor. Japonya, G. Kore, Avustralya ve Yeni Zelanda ile işbirliğimizi üst seviyeye çıkaracağız, diye ilan ediyorlar. Yani bu ülkeleri resmen NATO'nun bir uzantısı yapmış oluyorlar. Orta Doğu'daki çıkarlarımız için Ürdün'de bir irtibat ofisi kuracağız, diyorlar.

Ukrayna konusuna özel yer ayrılan bildiri, Ukrayna'nın NATO üyeliği sürecinin geri döndürülemez şekilde başladığı ilan edilirken işbirliğini sağlamak üzere Ukrayna'da üst düzey NATO komutanının olacağı bir ofis kurulacağını da söylüyorlar. Bu apaçık Rusya'ya karşı savaşta rol alacakları anlamına geliyor. NATO ülkelerinin Ukrayna'ya, yarısını Amerika'nın vereceği, 40 milyar dolar yardım sağlayacağı ilan ediliyor.

Almanya için utanç verici bir karar olarak bu ülkeye, Rusya'yı hedefleyecek uzun menzilli nükleer başlık taşıyabilen fü-

zelerin yerleştirilmesine karar verilmiş. 1970'li yıllarda barış mücadelesinin temel konusunu bu tür füzelerin Almanya ve Avrupa'ya yerleştirilmesine karşı çıkmak oluşturuyordu. Bu karar için görüşü istenen Kremlin Sözcüsü Peskov "Tabii ki bunun önlemini alacağız ama Avrupa başkentlerine yazık olacak" dedi.

Bildiride Gazze'nin, Filistin'in adı geçmiyor. Ama işbirliği yapılacak ülkeler arasında İsrail sayılıyor.

Türkiye bildiriye imza atmasına rağmen zirve sonunda kendi açıklamasını yaparak "Savaş değil, barış istiyoruz" dedi.

HİNDİSTAN RUSYA İLİŞKİLERİ

NATO zirvesi sırasında Hindistan Başbakanı Modi, Rusya'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirerek Putin ile görüştü. Rusya ve Hindistan arasında çok sayıda ticaret ve işbirliği anlaşması imzalandı. İmzalanan anlaşmalar arasında Rusya'nın Hindistan'da dört nükleer santral yapması da var. Ayrıca silah, doğalgaz, petrol anlaşmaları yapıldı. Para transfer anlaşmaları da imzalandı.

Amerikan basını NATO zirvesi sırasında Putin ve Modi görüşmesinin yapılmasını ve iki ülkenin ilişkilerini derinleştirmeye karar vermesini hakaret olarak görmek gerekir, diye yazdı.

FRANSA

Fransa meclis seçimlerini kazanan Yeni Halk Cephesi içinde hükümet kurulabilmesini sağlayacak bir uzlaşma şimdilik sağlanamadı. İttifak içindeki en çok oyu alan Baş Eğmeyyen Fransa'nın başkanı Mélenchon başbakan olmak istedi. Sosyalist Parti kabul etmedi. Mélenchon başbakan adaylığından çekildi. Ortak aday olarak ittifak içinde daha az oy alan bir partiye bağlı biri gösterildi. Sosyalist Parti ona da onay vermedi. Henüz başbakan adayı konusunda anlaşamadılar.

TRUMP'A SUİKAST

Amerikan başkanlık seçimlerini kazanma şansı giderek yükselen Trump'a suikast girişimi oldu. Tesadüfen kurtuldu. Yapılan yorumlar ve yazılanlar açık bir ihmalin olduğunu ortaya koyuyor.

Saldırıdan bir saat önce en az iki kişi, polise, silahlı birinin binaya merdivenlerden çıktığını, daha sonra sürünerek ilerlediğini gördüklerini de söylemişler. Saldırıdan yarım saat önce de bir gizli servis memuru binaya girerek saldırganı uzaklaştırmış ama kimseye bildirmemiş. Saldırgan sekiz el ateş etmiş. Mitinge katılanlardan yaralanan ve ölenler olmuş. En az beş, bir iddiaya göre sekiz el ateş ettikten sonra binalarda konuşlu gizli servis keskin nişancılarından biri tarafından öldürülmüş. Çevredeki yüksek binaların hepsinde güvenlik ve keskin nişancı var. Bir tek bu binada yok.

Amerikan derin devletinin Trump'ı öldürmesi için saldırganı yol verdiği, göz yumduğu anlaşılıyor.

Saldırıdan sonra Biden "Ortam çok gerildi, yumuşatalım, bizde seçimle değişim olur, cinayetle değil" diye açıkladı.

Saldırıdan bir gün sonra Trump resmen başkan adayı oldu. Yardımcılığına ise son zamanlarda görüşleri kendisine çok yakın olan Ohio Eyaleti Senatörü James David Vance'i seçti. Vance, daha önce, Trump'ın başkanlığı sırasında, Trump'ı diktatör ve yeni Hitler ola-

rak tanımlamış ve ağır eleştirilerde bulunmuştu. Ama 2021'de kamuoyu önünde yanıldığını söyleyerek özür dilemişti. Trump da onu affettiğini açıklamıştı.

Vance, dağ köylüsü bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiş. Yaşamı çalışarak geçmiş. Yaşamını anlattığı bir romanı varmış ve dizi film olarak çekilmiş. Görüşleri Trump ile çok uyumlu. Amerika büyük yapılmalıdır, Amerika'ya karşı küresel bir tehdit var, yabancılar sınır dışı edilmelidir, LGBT'lere izin verilmelidir, kadınlar tecavüz durumunda bile çocuğu doğurmak zorunda olmalıdır gibi her türlü kadın düşmanı, yabancı düşmanı, ırkçı, erkek egemen görüşte Trump ile ortak. Vance yabancı düşmanı ama Hintli bir kadınla evli.

Trump'a suikast düzenlenmesi ve Trump'ın başkan yardımcısı adayı olarak, önceki dönemdeki başkan yardımcısı Mike Pence gibi, Demokrat Parti tabanına ve yönetimine de hitap edecek ılımlı birini değil de kendisiyle aynı çizgiyi savunan JD Vance'i seçmesi, Amerika'daki kutuplaşmanın derinleşeceğini anlatıyor. Toplumsal olarak iki taban da birbirinden nefret eder durumda. Egemenler arasında da ayırım giderek keskinleşiyor. Trump seçilirse NATO konusunda, Ukrayna konusunda ne yapacağı belirsiz. Savaş yanlısı egemenler suikast yapacak kadar kendilerini tehlikede hissediyorlar.